

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan toiminta on toteutunut talousarvion mukaisesti. Tammi-huhtikuun ajalla toimintakatteen toteuma oli 33,2 % (tasaisen kertymän mukainen 33,3 %). Talouden ennustetaan toteutuvan koko vuodelta talousarvion mukaisena.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan vahvasti kaikilla toimialoilla. Korvaavan työn käytön edistäminen sairauspoissaolojen vähentämiseksi aloitettiin viime vuoden keväällä. Työkykyjohtamista tuetaan ja ennen aikaista eläkkeelle siirtymistä ehkäistään Kevan rahoittamassa Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hankkeessa.

Kaupungin talouden tasapainottamiseksi tulevina vuosina liikunnan ja kulttuurin palveluissa on alkuvuoden aikana tehty palveluanalyysiä ja verrattu toimintaa, taloutta ja henkilöstöresursseja neljään verrokkikaupunkiin. Kaupungin jorin linjauksen mukaisesti avoimeksi tulevien tehtävien täytössä on noudatettu tiukkaa karsintaa, eläköitymisiä on hyödynnetty ja kuluja karsittu mahdollisuuksien mukaan.

Kouvolan liikuntapalvelut järjesti liikuntaseurojen ja kaupungin välisiä tilaisuuksia yhteistyöstä muun muassa seurayhteistyö -tapaamisten ja lajiryhmäpalavereiden muodossa, joissa tarkoituksena verkostoituminen, yhteistyö ja sen kehittäminen erilaisissa kaupunkia ja seuroja koskevissa asioissa sekä seuratoiminnan uudelleen käynnistäminen.

Kulttuurilähete – pilottihanke yhteistyössä Kymenlaakson Hyvinvointialueen kanssa käynnistyi. Läheteellä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilainen ohjaa asiakkaan tämän kotikunnan kulttuurineuvontaan. Liikunnassa vastaava lähete on jo käytössä.

Kaikkien kaupungin tilojen varauksia suunnitellaan keskitettävän yhteen yksikköön. Projektiryhmä on valmistellut asiaa alkuvuoden aikana. Tavoitteena on tarjota kaikki kaupungin vuokrattavissa olevat tilat yhdestä palvelupisteestä ja ottaa käyttöön yksi yhteinen tilavarausohjelma.

Vuodelle 2024 suunnitellut talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat pääosin edenneet suunnitellusti. Haanojan kirjaston tilajärjestelyt eivät ole edenneet ja niiden ei odoteta toteutuvan vuoden 2024 aikana.

Riskianalyysi

Nuorten hyvinvointi on heikentynyt edelleen, erityisen huolestuttavaa on mielenterveysongelmien lisääntyminen nuorten keskuudessa. Vanhempien jaksaminen tukea varsinkin pienten lasten liikkumisen lisäämistä on keskeisessä roolissa. Riittävän henkilöstöresurssin ja osaamisen säilyminen on toiminnan järjestämisen kannalta keskeistä. Työvoimapula ja kilpailu osaajista on nähtävissä myös liikunta- ja kulttuuripalveluissa.

Väestön väheneminen ja ikääntyminen, erityisesti lasten ja nuorten määrän väheneminen, on ennakoitua nopeampaa, eikä palveluja ja -verkkoa pystytä sopeuttamaan palvelutarpeen laskun mukaisesti. Valtionosuuksien ja verotulojen lasku leikkaa tulevia toimintakatteita niin, että palvelujen määrää ja tasoa joudutaan laskemaan merkittävästi. Kiinteistöihin liittyvät riskit kasvavat koko ajan vanhenevissa, osittain jo teknisen elinkaarensa päässä olevissa kiinteistöissä.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen
Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite:		Tilannekuvaus:	
Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta ja kehittäminen sekä kulttuuritalojen tapahtumatuotannon kehittäminen		Tapahtumia on saatu toteutettua osin saatujen avustusten ansiosta.	
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 110 000	Toteuma-arvo 4/2024 37 353	Tavoitearvo 12/2024 116 000
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 4/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 5
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2 300	Toteuma-arvo 4/2024 647	Tavoitearvo 12/2024 2 500
Talousarviotavoite:		Tilannekuvaus:	
Pääkirjaston uudistaminen kaikkien yhteiseksi tilaksi yhteistyössä opiston ja muiden käyttäjien kanssa. Erityishuomio kiinnitetään lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin.		Aloittaminen lykkääntyi hankesuunnittelun henkilöstöressurssipuutteen vuoksi. Toukokuulle sovittu palaveri käyttäjäryhmien ja tilapuolen kanssa.	
Mittarit			
Osallistamisen toimenpiteet (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 4/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 3
Mittarit			
Suunnittelukokousten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 4/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 10
Talousarviotavoite:		Tilannekuvaus:	
Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa		Taiteen perusopetuksen yhteistyökurssit päiväkodeissa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa toteutettiin musiikissa, sanataiteessa ja kuvataiteessa. Seurakyselyllä haettiin vastauksia seuraavia tietoja: perustietoja paikallisesta seuratoiminnasta, seurojen tyytyväisyys nykytilanteeseen, tulevaisuuden haasteet ja toiminnan kehittäminen, tulosten kuntavertailua.	
Mittarit			
Järjestötapaamiset (lkm/v)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 4/2024 2	Tavoitearvo 12/2024 2
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 770	Toteuma-arvo 4/2024 500	Tavoitearvo 12/2024 700

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite:		Tilannekuvaus:	
Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa		Museon kokoelmien digitointi on edistynyt, mutta verkossa julkaistaan aineistoja kootusti vasta seuraavan tarkastelujakson 5-9/24 aikana. Hellewi-Timmi -integraatio on otettu käyttöön. Liikuntakurssien tilavaraukset siirtyvät suoraan Hellewistä Timmiin.	
Mittarit			
Digitoitujen objektien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 4 800	Toteuma-arvo 4/2024 4 800	Tavoitearvo 12/2024 7 000
Mittarit			
Verkkokaupassa tehdyt ostot (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 231	Toteuma-arvo 4/2024 208	Tavoitearvo 12/2024 500

Talous

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	3 570	0	3 570	1 300	-2 270	36,4	3 439
Myyntitulot	1 106	0	1 106	472	-633	42,7	1 108
Maksutulot	460	0	460	195	-265	42,4	450
Tuet ja avustukset	148	0	148	54	-94	36,3	216
Muut toimintatulot	1 856	0	1 856	579	-1 277	31,2	1 665
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0		
Toimintamenot	-29 418	0	-29 418	-9 886	19 532	33,6	-29 333
Henkilöstömenot	-6 421	0	-6 421	-2 038	4 383	31,7	-6 175
Palkat ja palkkiot	-5 146	0	-5 146	-1 644	3 501	32,0	-4 911
Henkilösivumenot	-1 275	0	-1 275	-393	882	30,9	-1 264
Eläkemenot	-1 117	0	-1 117	-350	767	31,3	-1 062
Muut henkilösivumenot	-158	0	-158	-43	115	27,5	-202
Palveluiden ostot	-4 645	0	-4 645	-1 567	3 078	33,7	-4 775
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-906	0	-906	-325	580	35,9	-900
Avustukset	-2 893	0	-2 893	-950	1 943	32,8	-2 893
Muut toimintamenot	-14 553	0	-14 553	-5 006	9 547	34,4	-14 590
Toimintakate	-25 849	0	-25 849	-8 586	17 262	33,2	-25 894
Laskennalliset kustannukset	-439	0	-439	-291			
Poistot ja arvonalentumiset	-439	0	-439	-126	314	28,6	-439
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-165			
Kokonaiskustannukset	-26 288	0	-26 288	-8 877			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-4/2024
Liikunta- ja kulttuurilautakunta yhteensä	182,9	116,4	112,73

Liikuntapaikkapalvelun henkilöstö (70htv) siirtyi tekniikan ja ympäristön toimialalle 1.1.2024

Toiminnan volyymit

Liikunta	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-4/2024
Uimahallien kävijämäärä	166 090	170 000	97 715
Kuntosalien kävijämäärä	14 817	15 000	12 123
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	979 504	1 500 000	340 410
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	12 574	10 000	8 258
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	26	15	9
Kulttuuri	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-4/2024
Kirjastokäynnit	550 207	550 000	224 479
Museoiden kävijämäärä	16 023	17 000	4 390
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	15 604	15 000	6727
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä*	24 779	18 000	2 094
Kirjaston tapahtumien määrä	628	400	217
Museoiden tapahtumien määrä	145	200	48
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	520	600	237
Kulttuuritapahtumien määrä	30	30	11
Kulttuuritalojen kävijämäärä	100 606	115 000	13 380
Vapaa sivistystyö	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-4/2024
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	5 902	5 500	4 076
Kansalaisopiston kurssien määrä	1 095	700	525
Kansalaisopiston tapahtumat	30	30	28

* Verkkotapahtumat 32 164 katselukertaa

Liikunta- ja kulttuurilautakunta (palveluyksikkö)
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan (hallinnon) toimintamenojen toteuma ajalla tammi-huhtikuulta on 32,6 % (tasainen toteuma 33,3 %). Myös toimintakatteen toteuma on 32,6 %.

Talous

Liikunta ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintamenot	-363	0	-363	-118	245	32,6	-354
Henkilöstömenot	-289	0	-289	-87	202	30,0	-271
Palkat ja palkkiot	-237	0	-237	-71	166	30,0	-223
Henkilösivumenot	-52	0	-52	-15	36	29,7	-48
Eläkemeno	-45	0	-45	-14	32	30,1	-42
Muut henkilösivumenot	-6	0	-6	-2	5	27,4	-6
Palveluiden ostot	-51	0	-51	-22	30	42,5	-61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	-2	-1	371,9	-2
Muut toimintamenot	-23	0	-23	-8	15	36,1	-20
Toimintakate	-363	0	-363	-118	245	32,6	-354
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	118			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	118			
Kokonaiskustannukset	-363	0	-363	0			

Liikunta

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikuntapalvelujen toimintatulojen toteuma tammi-huhtikuulta on 38,2 % ja toimintamenojen toteuma 33,3 % (tasainen toteuma 33,3 %). Toimintakatteesta on toteutunut 31,9 %. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena, ylitystä ennustetaan tulevan n. 0,1 milj. euroa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Liikuntapalveluiden uusi organisaatio aloitti toimintansa ja tilavarausten keskittämistä valmisteltiin.

Valkealan ja Kuusankosken uimahallit avautuivat vuoden alussa perusparannuksien ja remonttien jälkeen. Yhteisötila Porukkatalon liikuntatilassa on talven aikana ollut vilkasta. Kuukausitasolla liikuntatilassa käyntikertoja on kirjautunut 500–700.

Liikuntaseurakysely toteutettiin sähköisenä webropol -kyselynä keväällä 2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 69 liikuntaseuraa / yhdistystä. Kyselyllä haettiin vastauksia seuraavia tietoja: perustietoja paikallisesta seuratoiminnasta, seurojen tyytyväisyys nykytilanteeseen, tulevaisuuden haasteet ja toiminnan kehittäminen, tulosten kuntavertailua. Kyselyn toteuttamisesta vastasi North Sport Consulting oy (NSC) Kouvolan kaupungin liikuntapalveluiden toimeksiantona. Samanaikaisesti toteutettiin vastaava kysely myös 11 muussa kunnassa / kaupungissa. Rinnakkaisten kyselyiden sekä NSC:n muu seurakyselyaineisto mahdollistaa kuntien välisiä vertailuja, jotka esitellään kesäkuussa lautakunnassa.

Kouvola on mukana 21 kunnan yhteisessä selvityksessä, jossa kartoitetaan asukaskyselyllä oman kunnan liikuntabrändiä sekä liikunnan ja urheilun merkitystä yleisesti kuntien vetovoimatekijänä. Vastaajat pääsevät kyselyssä myös nimeämään mielestään Suomen vetovoimaisimpia kuntia liikuntaan ja urheiluun liittyvien vapaa-ajanpalveluiden näkökulmasta. Kysely käynnistyi huhtikuun lopussa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään osallistuvien kuntien liikuntapalveluiden kehittämistyössä – erityisesti viestinnän ja kuntabrändin rakentamisen näkökulmasta. Kyselyn käytännön toteuttamisesta vastaa North Sport Consulting oy kuntien toimeksiannosta.

Kouvolan liikuntapalvelut järjesti liikuntaseurojen ja kaupungin välisiä tilaisuuksia yhteistyöstä muun muassa seurayhteistyö -tapaamisten ja lajiryhmäpalavereiden muodossa, joissa tarkoituksena verkostoituminen, yhteistyö ja sen kehittäminen erilaisissa kaupunkia ja seuroja koskevista asioista sekä seuraparlamentin uudelleen käynnistäminen.

Alkuvuodesta yli 2500 koululaista ja opiskelijaa vastasi laajaan liikuntakyselyyn, jolla kerättiin tietoa ravitsemuksesta, unesta, liikuntatottumuksista ja muista liikuntaan liittyvistä asioista. Selvityksen avulla saatiin myös tietoa suosituimmista liikuntaharrastuksista ja asioista, joita eri ikäryhmät toivoisivat liikuntapaikoista löytyvän. Tuloksia hyödynnetään lasten ja nuorten liikunnan edistämisen suunnittelussa.

Liikuntaneuvontaan ohjautumiseksi yhteistyössä Hyvinvointialueen kassa rakennettu sähköinen liikuntalähete on nyt aktiivisessa käytössä. Lähetteen käyttöä ja lähetteiden määriä seurataan kuukausittain Hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien liikuntapalveluiden yhteisissä seurantapalaverissa.

Erityisryhmien uima- ja kuntosalikortin hakuprosessiin ja saamiseen tehtiin muutoksia siten, että sen hakuprosessia sekä ostamista on erityisryhmille mahdollista myös suoraan uimahallin kassalta tietyin kriteerein. Muissa erityisuima- ja kuntosalikortin myöntämisessä noudetaan voimassa olevia kriteereitä. Muutoksen ensisijainen tarkoituksena on taata kaupunkilaisille yhdenvertainen kohtelu ja palveluiden kehittäminen. Lisäksi jatkossa erityisuimakortin saadakseen ei tarvitse esittää yksityisyyden suojan piiriin kuuluvia terveystietoja niin paljon kuin nykyisin.

Riskianalyysi

Suurimmat riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle ovat kaupungin taloustilanne, kävijätavoitteiden ja sitä kautta talouden toteutuminen suunnitellusti sekä liikuntapaikkojen korjausvelka.

Kaupungin taloudellinen tilanne tuo riskiä liikuntapalveluiden henkilöstön riittävyyteen sekä liikuntapaikkojen investointi- ja peruskorjaustarpeeseen. Vähenevän henkilöstöresurssien sovittaminen liikuntalain asettamiin vaatimuksiin on lisääntyvä haaste työyhteisöissä, työhyvinvoinnin näkökulmasta sekä kuntalaisten liikuntapalveluiden tarjonnassa.

Rakennuskanta on vanhaa eikä laajoja peruskorjauksia ole tehty juuri missään. Kuusankosken ja Valkealan uimahallien sulkeminen korjaustöiden takia on tuonut haasteita mm. pitkittyneiden aikataulujen vuoksi.

Liikuntapalveluiden riskinä on, että kuntalaisten liikkumattomuus kasvaa ja ennaltaehkäisevään toimintaan sekä palveluihin ei ole riittävää resurssia. Henkilöresurssin ja uusien menetelmien sekä välineistön palvelujen tuottamisen riittävyys on turvattava, että liikuntapalveluilla on kulloisessakin tilanteessa niin määrällisesti kuin laadullisesti oikein mitoitettu henkilöstö ja välineistö. Se vaatii edellä mainittujen resursointia, jotta palvelut saadaan tuotettua asian mukaisesti ja säädösten esittämällä tavalla.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Liikunta: Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Liikuntaseurakyselyn tekeminen	Tilannekuvaus: Liikuntaseurakysely tehtiin huhtikuussa ja vastausprosentin tavoitearvosta jäätii 10 %.		
Mittarit			
Vastaus-%	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 4/2024 70	Tavoitearvo 12/2024 80
Käyttösuunnitelman toimenpide: Seurayhteistyötilaisuuksien järjestäminen	Tilannekuvaus: Järjestötapaamisia (järjestöyhteistyö, lajipalaverit) pidetty alkuvuoden aikana.		
Mittarit			
Järjestötapaamiset (lkm/v)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 4/2024 2	Tavoitearvo 12/2024 2

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Liikunta: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Timmin ja kulunvalvontajärjestelmien integrointi yhteistyössä Tilapalveluiden kanssa sekä Timmi- ja Hellewi -järjestelmien integrointi.	Tilannekuvaus: Timmin ja kulunvalvontajärjestelmien integrointi kesken. Timmi ja Hellewi -järjestelmän integrointi valmis ja toiminnassa.

Talous

Liikunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2024	Poikkeama	Tot.-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	2 425	0	2 425	926	-1 499	38,2	2 263
Myyntitulot	928	0	928	422	-506	45,5	919
Tuet ja avustukset	20	0	20	0	-20	0,0	25
Muut toimintatulot	1 477	0	1 477	504	-973	34,1	1 344
Toimintamenot	-13 855	0	-13 855	-4 577	9 279	33,0	-13 832
Henkilöstömenot	-486	0	-486	-146	339	30,1	-456
Palkat ja palkkiot	-392	0	-392	-117	275	29,9	-366
Henkilösivumenot	-93	0	-93	-29	64	31,0	-90
Eläkemeno	-81	0	-81	-26	55	31,7	-80
Muut henkilösivumenot	-12	0	-12	-3	9	26,5	-10
Palveluiden ostot	-3 308	0	-3 308	-1 071	2 237	32,4	-3 314
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21	0	-21	-5	16	22,8	-21
Avustukset	-335	0	-335	-12	323	3,5	-335
Muut toimintamenot	-9 706	0	-9 706	-3 343	6 363	34,4	-9 706
Toimintakate	-11 431	0	-11 431	-3 651	7 780	31,9	-11 569
Laskennalliset kustannukset	-439	0	-439	-187			
Poistot ja arvonalentumiset	-439	0	-439	-126	314	28,6	-477
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-62			
Kokonaiskustannukset	-11 870	0	-11 870	-3 838			

Kulttuuri
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Kulttuuripalvelujen toimintatulojen toteuma ajalla tammi-huhtikuulta on 22,2 % ja toimintamenojen toteuma 33,7 % (tasainen toteuma 33,3 %). Toimintakatteesta on toteutunut 34,3 %. Kaikkia saatuja avustuksia ei ole vielä tuloutettu. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena tai hieman sitä parempana.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Alkuvuoden kulttuuritapahtumat keräsivät mukavasti väkeä esim. Lasten kulttuuriviikkojen tilaisuuksiin ja työpajoihin osallistui 3200 lasta. Alueelliselle Koppa-verkostolle myönnettiin Lastenkulttuuriviikoista Kymenlaakson kulttuurigaalassa vuoden kulttuuriteko-palkinto. Uutena toiminta Sukupolvien kohtaaminen – tapahtumia Porukatalolle yhteistyössä Kouvolaan Kipinä ry:n kanssa kotona asuville ikääntyneille ja lapsiperheille. Talvivalkeat-tapahtumasarja onnistui hyvin. Monet tapahtumat mahdollistuvat vain avustusten turvin. Kulttuurilähete – pilottihanke yhteistyössä Kymenlaakson Hyvinvointialueen kanssa käynnistyi. Läheteellä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilainen ohjaa asiakkaan tämän kotikunnan kulttuurineuvontaan. Kuntien kulttuurineuvonnan tarkoituksena on kannustaa ja ohjata kulttuurin ja yhdessä tekemisen pariin tutustuttamalla asukas alueen kulttuuritarjontaan, jota voivat olla esimerkiksi esitykset, kohteet, tapahtumat ja harrastustoiminta.

Taidemuseossa järjestettiin Kouvolaan kuvataiteilijan (2023–2025) Hanna Peräkylän näyttely. Markku Villikan taidekokoelman 1500 teosta siirrettiin Kouvolaan museon tiloihin. Kaupunginhallitus hyväksyi Kouvolaan kaupungin julkisen taiteen ohjelman ja työryhmien työ käynnistyi. Museo järjesti kaksi valokuvailtaa, yhden Voikkaalla ja toisen Valkealassa. Museon henkilökunta aloitti kauden 2025–2029 toimintasuunnitelman työstämisen. Kokoelmien digitointi on edistynyt, mutta verkossa julkaistaan aineistoja vasta seuraavalla seuranta-kaudella.

Valkealan kirjasto avautui uudessa monitoimitalossa. Kirjasto sai AVI-rahoituksen Pikkuvarpaat Sananjalkapolulla-hankkeelle, jossa pienten lasten lukemista ja vuorovaikutusta edistetään monitoimijaisessa yhteistyöverkostossa. Toimijoina ovat neuvolat, avoin varhaiskasvatus, MLL ja Kymenlaakson kirjastot.

Alkuvuotta ovat leimanneet myös palveluanalyysin teko ja jatkuva toiminnan tehostaminen.

Riskianalyysi

Haasteena on niukat henkilöstöresurssit. Yleisen kulttuuritoiminnan osalta vaikein tilanne on viestinnän resurssoinnissa, jota on hoidettu satunnaisen määräaikaisen työvoiman avulla. Kaupungin taloudellinen tilanne vaikeuttaa rekrytointia nyt erityisen paljon. Kirjastolta evättiin kolme täyttölupaa loppuvuodesta 2023. Hylättyjen täyttölupien myötä on riskinä, että lukemisen edistämisen toimintaa ei voida tehdä, eikä henkilöstöä riitä enää edes kirjastojen aukipitämiseen.

Museon taidekokoelmien saavutettavuuden edistämisen riskiksi on noussut kasvaneet tekijänoikeusmaksut. Museon on maksettava tekijänoikeusmaksua jokaisesta verkossa julkaistusta taideteoksesta. Aikaisemmin Poikilo-museot on kuulunut Museoliiton ja Kuvaston solmimaan sopimukseen, jolloin on maksettu vuosikorvausta kokoelman laajuuden perusteella. Museoliitto on irtisanonut sopimuksen Kuvaston kanssa. Näyttää siltä, että Kuvasto nostaa tekijänoikeuskorvauksia kohtuuttoman paljon, minkä johdosta museo joutuu rajoittamaan huomattavasti verkossa julkaistavien teoskuvien määrää, ellei museo saa käyttötalouteen lisärahoitusta.

Talouden haasteet vaikuttavat palveluiden kehittämisen näkökulmasta haastavalta ja lisäävät epävarmuutta. Kulttuurin merkitys ihmisten hyvinvoinnin kannalta on myös tuoreen kulttuurikyselyn mukaan kouvolaalaisille erittäin tärkeä.

Kaupungin tilavarausyksikköä suunnitellaan ja tätä varten on perustettu projektiryhmä valmistelemaan asiaa. Tavoitteena on tarjota kaikki kaupungin vuokrattavissa olevat tilat yhdestä palvelupisteestä ja ottaa käyttöön yksi yhteinen tilavarausohjelma. Kulttuuritaloilla on otettu Moppi tilavarausohjelma käyttöön ja sen käynnistämisessä on ollut haasteita, mm. laskutuksen osalta.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet
Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta ja kehittäminen sekä kulttuuritalojen tapahtumatuotannon kehittäminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta	Tilannekuvaus: Alkuvuoden tapahtumat ovat onnistuneet hyvin, keränneet väkeä ja tapahtumatarjontaa ollut hyvin tarjolla osin saatujen avustusten ansiosta.		
Käyttösuunnitelman toimenpide: Tapahtuma-avustusten hakeminen	Tilannekuvaus: Suurimmat avustukset saatu perintö-, testamentti- ja lahjoitusrahastosta vuoden 2024 toimintaan – haku syksyisin. OKM:n lastenkulttuuriavustus vahvistettiin keväällä.		
Mittarit			
Tapahtumiin saadut avustukset	Lähtöarvo 12/2023 17	Toteuma-arvo 4/2023 15	Tavoitearvo 12/2024 20
Käyttösuunnitelman toimenpide: Uusien tapahtumien ideointi. Yhteistyötapahtumat tapahtumatuotannon ja tapahtumatalojen kanssa.	Tilannekuvaus: Kouvola-päivän päätapahtumien ideointia		
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 1	Toteuma-arvo 4/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 1

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Pääkirjaston uudistaminen kaikkien yhteiseksi tilaksi yhteistyössä opiston ja muiden käyttäjien kanssa. Erityishuomio kiinnitetään lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Käyttäjien osallistaminen suunnittelun yhteydessä	Tilannekuvaus: Aloittaminen lykkääntyi uuden rakennuttajapäällikön rekrytoinnin ollessa kesken. Toukokuulle onneksi sovittu palaveri käyttäjäryhmien ja tilapuolen kanssa.		
Osallistamisen toimenpiteet (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 4/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 3
Käyttösuunnitelman toimenpide: Toimijoiden yhteiset suunnittelukokoukset tilapuolen kanssa.	Tilannekuvaus: Aloittaminen lykkääntyi uuden rakennuttajapäällikön rekrytoinnin ollessa kesken. Toukokuulle onneksi sovittu palaveri käyttäjäryhmien ja tilapuolen kanssa.		
Mittarit			
Suunnittelukokousten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 4/2024 2	Tavoitearvo 12/2024 10

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Museon kokoelmien digitointi avoimeen asiakaskäyttöön	Tilannekuvaus: Museon kokoelmien digitointi on edistynyt, mutta verkossa julkaistaan aineistoja kootusti vasta seuraavan tarkastelujakson 5-9/24 aikana.		
Digitoitujen objektien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 4 800	Toteuma-arvo 4/2024 4 800	Tavoitearvo 12/2024 7 000

Talous

Kulttuuri 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2024	Poikkeama	Tot.-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	657	0	657	146	-511	22,2	673
Myyntitulot	175	0	175	49	-126	28,0	176
Tuet ja avustukset	118	0	118	28	-90	23,7	190
Muut toimintatulot	364	0	364	69	-296	18,9	307
Toimintamenot	-12 396	0	-12 396	-4 172	8 223	33,7	-12 324
Henkilöstömenot	-3 962	0	-3 962	-1 180	2 782	29,8	-3 793
Palkat ja palkkiot	-3 170	0	-3 170	-947	2 223	29,9	-3 040
Henkilösivumenot	-791	0	-791	-233	559	29,4	-753
Eläkemenot	-694	0	-694	-208	486	29,9	-673
Muut henkilösivumenot	-98	0	-98	-25	73	25,7	-80
Palveluiden ostot	-1 006	0	-1 006	-387	618	38,5	-1 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-837	0	-837	-296	541	35,4	-809
Avustukset	-2 559	0	-2 559	-939	1 620	36,7	-2 559
Muut toimintamenot	-4 032	0	-4 032	-1 370	2 662	34,0	-4 029
Toimintakate	-11 739	0	-11 739	-4 026	7 713	34,3	-11 651
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-169			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-169			
Kokonaiskustannukset	-11 739	0	-11 739	-4 196			

Vapaa sivistystyö
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Vapaan sivistystyön toimintatulojen toteuma tammi-huhtikuulta on 46,8 % ja toimintamenojen toteuma 36,3 % (tasainen toteuma 33,3 %). Toimintakatteesta on toteutunut 34,1 %.

Toimintakateennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena.

Laskutuksessa otettiin ensimmäisen kerran käyttöön verkkomaksumahdollisuus myös kevätlukukauden kurssimaksuissa. Asiakkaat ovat tätä toivoneet, jotta etukorttien käyttö olisi kurssien maksamisessa mahdollista. Mikäli maksua ei hoideta linkin kautta, lähetetään osallistujalle lasku. Huhtikuun loppuun mennessä kaikki lukukauden kurssimaksut eivät vielä näy toimintatuloina, sillä kevätlukukauden päätyttyä toteutetaan kesäkauden lyhytkursseja. Opetushallituksen rahoittama Yhteiset prosessit kuntoon- hankkeen toteutus jatkui ja alkuvuodesta kuvattiin tapahtumien järjestämisen ja hankintojen prosesseja. Opisto on saanut Opetushallituksen opintotietojärjestelmästä, joka käytetään rahoitusehdossa mainituille erityisryhmille kurssimaksuja korvaamaan tai pienentämään.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kansalaisopiston kevätlukukauden opetus alkoi 15.1.2024. Tammi-huhtikuussa kursseja oli toiminnassa 525, joista suurin oli koko lukukauden kestäviä pitkiä 12 viikon kursseja ja osa kevään lyhytkursseja. Netto-opiskelijoita tammi-huhtikuun välisenä aikana toteutuneilla kursseilla oli 4 076. Kansalaisopiston opetushenkilöstöstä suurin osa on määräaikaista tuntiopettajaa, joille maksetaan palkkaa toteutuneista tunneista. Tammi-huhtikuun välisenä aikana kokoontumiskertoja oli 125 tuntiopettajalla.

Tammikuussa alkoi uutena toteutuksena avoimen yliopiston Draamakasvatuksen perusopinnot 25 op Jyväskylän yliopiston tutkintovaatimusten mukaan. Draamakasvatuksen opinnot antavat valmiuksia käyttää draamaa ja sen työtapoja omaan työhön ja erilaisiin oppimisympäristöihin soveltaen. Valkealan monitoimitalon toiminta käynnistyi tammikuussa ja sinne siirtyi 32

kansalaisopiston kurssia, kuten esimerkiksi Valkealan kuvataide- ja käsityökoulut, muskarit, yksinlaulu ja huonekalujen entisöinti ja verhoilu. Taiteen perusopetuksen päiväkotiyhteistyö jatkui 41 varhaiskasvatyksyksikössä (ml. avoin varhaiskasvatus) Näissä ryhmissä opiston taideopettaja opetti kuvataidetta, sanataidetta ja musiikkia.

Huhtikuussa saatiin nauttia opistolaisten lukuvuoden aikana opituista taidoista ja tuotoksista. Eri puolilla kaupunkia järjestettiin kuvataiteen ja kädentaitojen sekä kuva- ja käsityökoulujen näyttelyitä. Musiikin ainealueen osaamista esiteltiin matineoissa. Teatteritaiteen festarit järjestettiin Kuusankoskella ja Kouvolassa. Senioriteatterilaiset vierailivat Aarrearkku-esityksellään Tähteen palveluasunnoissa, yhteisötila Etapissa, Kettumäen palvelutalolla ja Mainiokoti Kustaassa.

Runokirja Minun Kouvolani II Salpausselän sylissä- Kymijoen kainalossa julkistettiin 17.4.2024. Kansalaisopiston tuntiopettaja Ritva Sorvalin kokoamaan kirjaan tavalliset kouvolaalaiset ovat kirjoittaneet runoja omasta kotikaupungistaan. Kansalaisopiston kirjoittajaryhmät osallistuivat osaltaan runojen tuottamiseen. Runokirjan julkaisu sai tukea Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiöltä. Runokirjan on mahdollista ostaa opiston verkkokaupasta.

Riskianalyysi

Kansalaisopiston päätoimisen henkilöstön resurssit ovat niukat. Opiston toiminnan kehittäminen ja ajan tasalla pitäminen vaatii resurssia, jota päätoimisilla opettajilla on vain 350 tuntia jakautuen 38 työviikolle. Kehittämiseen käytettävä tuntiresurssi on pois jostain muusta tehtävästä.

Määräaikaisen koulutussuunnittelijan työpanos on tullut tarpeeseen, sillä KVTES-sopimukseen kuuluva tehtävä antaa enemmän joustoa työaikaan ja tehtäviin. Suuri huoli on koulutussuunnittelijan tehtävän jatkosta vuoden 2025 jälkeen. Koulutussuunnittelija on osallistunut opiston työpanoksella koko kaupungin työntekijöiden digi- ja viestintäkoulutusten tuottamiseen. Jatkossa tämän panoksen käyttöä on opiston kannalta tarkasteltava ja harkittava, voidaanko koulutussuunnittelijan työpanosta enää käyttää opiston ulkopuoliseen toimintaan. Opiston toimintatilat varsinkaan Kouvolan keskustan alueella eivät ole täysin asianmukaiset eivätkä esteettömät. Kuntotalon opetustilojen väistötilojen etsintä on aloitettu, mutta jää nähtäväksi millaisia opetustiloja on opiston käyttöön tarjolla. Tulevien vuosien väistötilat ja uusien opetustilojen epävarmuus luo stressiä varsinkin, kun lukuvuoden opetusohjelma pyritään laatimaan jo hyvissä ajoin ennen uuden lukuvuoden alkua. Tuntiopettajien saatavuus joillakin ainealueilla on hankalaa.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Vapaa sivistystyö: Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Taiteen perusopetuksen yhteistyö varhaiskasvatuksen ja muiden toimijoiden kanssa. TPO-yhteistyökurssit päiväkodeissa.	Tilannekuvaus: Taiteen perusopetuksen yhteistyökurssit toteutui kevätlukukaudella 41 ryhmässä musiikissa, sanataiteessa ja kuvataiteessa.		
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2023 70	Toteuma-arvo 4/2024 41	Tavoitearvo 12/2024 60

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Vapaa sivistystyö: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Hellewi-Timmi –integraatio.	Tilannekuvaus: Hellewi-Timmi -integraatio on saatu toimimaan. Liikuntakurssien tilavaraukset siirtyvät suoraan Hellewistä Timmiin.

Talous

Vapaa sivistystyö 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2024	Poikkeama	Tot.-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	488	0	488	228	-260	46,8	478
Myyntitulot	3	0	3	1	-2	41,5	13
Maksutulot	460	0	460	195	-265	42,3	425
Tuet ja avustukset	10	0	10	26	16	257,0	26
Muut toimintatulot	15	0	15	6	-9	43,2	14
Toimintamenot	-2 804	0	-2 804	-1 019	1 785	36,3	-2 824
Henkilöstömenot	-1 685	0	-1 685	-625	1 060	37,1	-1 655
Palkat ja palkkiot	-1 346	0	-1 346	-509	837	37,8	-1 282
Henkilösivumenot	-339	0	-339	-116	222	34,4	-373
Eläkemenot	-297	0	-297	-103	194	34,7	-267
Muut henkilösivumenot	-42	0	-42	-13	28	32,1	-106
Palveluiden ostot	-280	0	-280	-87	193	31,2	-266
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47	0	-47	-23	25	47,6	-68
Muut toimintamenot	-792	0	-792	-284	508	35,9	-835
Toimintakate	-2 316	0	-2 316	-791	1 525	34,1	-2 346
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-52			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-52			
Kokonaiskustannukset	-2 316	0	-2 316	-843			